

Definice softwaru, práva k softwaru, licence, databáze

V této kapitole se dozvíte:

- Co se rozumí softwarem a jaké jsou jeho kategorie
- Jaká jsou práva IT firmy k softwaru a v čem spočívá jeho ochrana
- Co je to licence, licenční smlouva a podlicence
- Co je to databáze a jaká jsou zvláštní práva pořizovatele databáze

■ V této kapitole budou smluvní strany označovány:

- IT firma, dodavatel softwaru, poskytovatel licence – zákazník; nabyvatel licence, uživatel
- zaměstnavatel, IT firma – zaměstnanec, autor, programátor

Software a počítačový program

V praxi se objevují pojmy software, počítačový program a informační systém. V teorii se však rozlišuje vedle „počítačového programu“ pojem „software“ jakožto programové vybavení počítačů (angl. software), které je složeno z několika různých prvků (součástí).¹ Velmi zjednodušeně lze software definovat jako vše, co není hardware, ale je v něm obsaženo.

Obecně lze konstatovat, že pojem počítačový program je vlastní spíše právní praxi, jelikož autorský zákon používá právě tento pojem. Právě autorský zákon je pro ochranu a dispozice se softwarem klíčový předpis. Pojem software (resp. informační systém) je naproti tomu zase užíván převážnou většinou osob pohybujících se v praktické oblasti informačních technologií. Vzhledem k tomu, že právo má být ku prospěchu praxe, stejně jako tato

¹ *Telec, I., Tůma, P.: Autorský zákon. Komentář, 1. vydání, Praha: C.H.Beck 2007, str. 40*

kniha, tak i zde jsou chápány a užívány pojmy „software“, „informační systém“ a „počítačový program“ jako synonyma.

Pokud bychom měli pátrat po definici pojmu software či počítačový program, pak české právo žádnou definici neposkytuje. Naproti tomu Směrnice 2009/24/ES počítačovým programem rozumí „*programy v jakékoliv formě, včetně těch, které jsou součástí technického vybavení (hardware). Tento výraz zahrnuje rovněž přípravné koncepční práce vedoucí k vytvoření počítačového programu za podmínky, že povaha těchto prací v pozdější etapě umožní vytvoření počítačového programu.*“ Tímto je dán v podstatě předmět ochrany.

Ten je dále upřesněn tím, že „*předmětem ochrany je pouze vyjádření počítačového programu a že myšlenky a zásady, na kterých jsou založeny jednotlivé prvky programu včetně myšlenek a zásad, na kterých jsou založena rozhraní, nejsou chráněny autorským právem*“. Oproti této definici ještě konkrétnější je např. slovenský autorský zákon (§ 5 odst. 8), který definuje počítačový program jako „*soubor příkazů a instrukcí použitých přímo nebo nepřímo v počítači. Příkazy a instrukce mohou být napsané nebo vyjádřené ve zdrojovém nebo strojovém kódu. Neoddělitelnou součástí počítačového programu je i podkladový materiál potřebný pro jeho přípravu.*“

Z hlediska občanskoprávního je software tzv. jinou majetkovou hodnotou a nelze jej prodávat ani převést k němu vlastnické právo. Software lze licencovat (udělit právo užít software) nebo převést výkon majetkových práv k němu. Autorská práva k softwaru jsou však nepřevoditelná.

Kategorie softwaru

Software se rozděluje podle toho, k čemu je určen. Existují tak dvě kategorie softwaru:

- **Systémový software** – umožňuje fungování počítače, a tím i aplikačního softwaru.
- **Aplikační software** – umožňuje uživateli činnosti dle jednotlivých funkcí softwaru.

Dále se objevují dvě základní kategorie softwaru, podle povahy licence:

- **Proprietární software**, který je zejména licencován úplatně.
- **Free software**, který je licencován většinou bez nároku na odměnu s dostupným zdrojovým kódem.

Vedle toho IT podnikání definuje a vymezuje software dle toho, komu a k čemu je určen. A tak existuje celá řada softwarů, které se objevují tak rychle, jak rychle se software vyvíjí. Proto se rozlišuje např. v informačních systémech:

- **ERP systém** (*Enterprise Resource Planning*) – podnikový informační systém umožňující automatizované procesy fungování firmy, např. výrobu, prodej, logistiku, nákup, fakturaci, účetnictví atd.

- **SCM systém** (*Supply Chain Management*) doplněný o systém **APS systém** (*Advanced Planning System*) – systém pro řízení dodavatelských vztahů a pro pokročilé plánovací výroby a logistiky.
- **CRM systém** (*Customer Relationship Management*) – systém řízení vztahů se zákazníky.
- **HRM systém** (*Human Resource Management*) – systém řízení lidských zdrojů.
- **CMS systém** (*Content Management System*) – systém pro správu obsahu a v jeho rámci **DMS systém** (*Document Management System*) pro správu dokumentů.
- **PLM systém** (*Product Lifecycle Management Systém*) – systém pro správu životního cyklu výrobku určený výrobním firmám.
- **BI systém** (*Business Inteligence*) – manažerský informační systém vyhodnocující data ostatních podnikových systémů.

Dále to může být např.

- **CAD systém** (*Computer-Aided-Design*) – systém počítačem podporovaného projektování.
- **Bezpečnostní software** – systém zabezpečení vnitřního systému před průniky virů hackerů atd.

Množství podnikových a jiných typů softwarů je samozřejmě podstatně větší.

Vztah aplikačního softwaru, hardwaru a systémového softwaru

Co se týká softwaru a hardwaru, je třeba pamatovat vždy na to, že dochází k jejich vzájemnému propojení při užití softwaru. Z těchto důvodů dokumentace k softwaru obsahuje většinou minimální hardwarové požadavky, tak aby byl zajištěn bezproblémových chod softwaru. Je-li dodavatel softwaru zároveň i dodavatelem hardwaru (převážně serveru), resp. spadá-li do jeho činnosti i odpovědnost za serverovou infrastrukturu, odpovídá za splnění těchto požadavků právě dodavatel.

Současně je nutné pamatovat na to, že i pozdější změna hardwaru bez ohledu na stanovené hardwarové požadavky může být příčinnou chybné funkčnosti softwaru, za kterou by při upozornění na tuto skutečnost neměla nést IT firma odpovědnost. To co platí o hardwaru, je možné vztáhnout i na systémový software.

Příklad ustanovení o minimálních hardwarových a systémových požadavcích

- Uživatel je povinen dodržet minimální systémové a hardwarové požadavky (a to při každém upgradu) uvedené v programové dokumentaci či na www.software.cz/hwpozadavky.
- Uživatel je povinen jakékoliv změny hardwaru či operačního systému činit v souladu s uvedenými systémovými a hardwarovými požadavky, resp. po předchozím písemném souhlasu poskytovatele.

- Poskytovatel neodpovídá za vady a za škodu způsobenou porušením předchozích povinností uživatelem a uživatel bere na vědomí, že tímto porušením může být omezena či ohrožena funkcionality softwaru.

Konečně dle § 9 AutZ platí, že nabytím vlastnického práva nebo jiného věcného práva k věci, jehož součástí je software, nenabývá se oprávnění k výkonu práva software užit. Tím se má na mysli, že prodejem pouze hardwaru, v němž je nainstalován jakýkoliv software, nedochází automaticky k licenci tohoto softwaru. Ve smlouvě je tak nutné pamatovat i na udělení licence.

Dochází-li k prodeji např. krabicového softwaru, který je nahrán na DVD nosiči, pak je touto koupí uhrazena jak cena nosiče, tak cena licence. Jde v podstatě o kombinaci kupní smlouvy s licenční. Z tohoto však plyne závěr, že software jako takový si koupit nelze a lze nabýt pouze právo jeho užití (licenci).

S tímto souvisí i problematika tzv. firmwaru, tj. softwaru, který je nedílnou součástí zařízení (např. mobilních telefonů, přepravních terminálů či jiných strojních zařízení atd.) a bez něhož by samostatně nebylo možné zařízení užit. Při prodeji zařízení je nutné pamatovat i na licenční podmínky k tomuto zakomponovanému softwaru.

Ochrana softwaru z pohledu autorského zákona

Ačkoliv český právní řád neobsahuje definici počítačového programu, lze se domnívat, že z hlediska právní ochrany na tom taková absence nic nemění.

Ochrana si však vedle počítačového programu zaslouží i programová dokumentace, která se k softwaru váže. Tato je chráněna jednak z pohledu práv k obchodnímu tajemství, ale rovněž i z pohledu autorského práva, pokud splňuje podmínku jedinečnosti a vyjádření v objektivně vnímatelné podobě. Směrnice 2009/24/ES chrání i přípravný koncepční materiál (analýzu, systémový design) směřující k vývoji softwaru.

Počítačový program je chráněn autorským zákonem a také jemu nadřazenou Směrnicí 2009/24/ES jako literární dílo, a to při současném splnění dvou podmínek:

■ Původnost

Původnost (originalitu) lze chápat jako vytvoření počítačového programu vlastní duševní činností programátora. Proto původní nebude počítačový program, jehož zdrojový kód byl programátorem pouze zkopírován. U softwaru zákon nevyžaduje tak jako u jiných autorských děl (literárních, uměleckých, hudebních atd.) jejich individuální povahu. To znamená, že je naprosto lhostejné z pohledu práva, zda software stejné funkcionality vytvoří jedna osoba nebo stovky osob. Dokonce i zdrojový kód může být velmi podobný. Nikomu tedy nic nebrání, aby vytvořil vlastní duševní činností program se stejnými funkcemi a prodával licence k němu.

Není výjimkou, že programátor vytvoří téměř shodný program poté, co odejde ke konkurenci nebo se sám začne konkurenčně chovat. V takových situacích je na znalci, aby stanovil, zda se jedná pouze o přepis původního softwaru (a tedy zásah do práv zaměstnavatele), nebo o nový software.

Znalec bude mít tedy za úkol zkoumat jaká je „*struktura a uspořádání programu (tj. organizace dat, posloupnost příkazů, instrukcí a volba algoritmů vyjádřená ve zdrojovém kódu) a způsob komunikace s uživatelem (tzv. look and feel jako způsob, jímž se program prezentuje uživateli a jak s ním komunikuje, resp. jak je jím užíván) vyjádřený zobrazením na obrazovce a kritérii práce uživatele s programem*“².

■ Objektivní vnímatelnost

Objektivní vnímatelnost softwaru se projevuje v jeho vyjádření ve zdrojovém kódu. Toto vyjádření může být v podobě elektronické nebo písemné, trvalé či dočasné apod. Okamžikem, kdy programátor v programovacím jazyku vytvoří zdrojový kód části programu, která tvoří již dílčí celek, je tato část chráněna autorským zákonem. V tomto momentu vznikají k ní autorovi-programátorovi autorská práva, resp. jeho zaměstnavateli právo jejich výkonu. K tomuto viz dále kapitola 4, strana 96.

Pokud by došlo ke ztrátě zdrojových kódů, tak to samozřejmě neznamená ztrátu ochrany, ale zákon chrání software vyjádřený i strojovým kódem, resp. vnímatelný jeho „finaálním výstupem“ uživateli (zobrazením).

Dle rozsudku Evropského soudního dvora C-393/09 ze dne 22. 12. 2010 platí, že jakákoli forma vyjádření počítačového programu musí být chráněna od okamžiku, kdy by její rozmnožení způsobilo rozmnožení samotného počítačového programu, a umožnilo by tak počítači, aby plnil svou funkci.

Upozornění: Zaměstnavatel (IT firma) by si měla ošetřit monitoring vzniku i částí programů u svých zaměstnanců a včasné předávání zdrojových kódů.

Předmět ochrany v rámci vývoje softwaru

Právní ochrana má v rámci vývoje softwaru velmi různorodou a proměnlivou podobu. Prvotní myšlenky a rámcový popis funkcionality chráněn nijak není. Pokud by osoba chtěla chránit svou myšlenku a podnikatelský nápad nového softwaru nové funkcionality, pak by tak mohla učinit pouze na základě smlouvy o ochraně důvěrných informací. Takto může např. vyjednávat s IT firmou, která by měla takový software vyvinout.

Nicméně následující vývoj softwaru je chráněn, a to již od vzniku koncepčních materiálů vedoucích ke zhotovení softwaru přes samotný software až po jednotlivé prvky v něm obsažené.

² Telec, I., Tůma, P.: Autorský zákon. Komentář, 1. vydání, Praha: C.H.Beck 2007, str. 39

Koncepční materiály k softwaru

Jak vyplývá i z odůvodnění Směrnice 2009/24/ES, považuje se za autorské dílo přípravný koncepční materiál za podmínky, že povede k vytvoření počítačového programu (zejména analýza a systémový design). Autoři přípravných koncepčních materiálů ovšem nebudou z hlediska autorského zákona spoluautory softwaru.

Na druhé straně, nevytvářejí-li koncepční materiály celek vedoucí k vývoji funkčního softwaru (např. datový model), pak v izolované podobě nespádají pod autorskoprávní ochranu. Nicméně mohou být předmětem obchodního tajemství. Chráněny tak budou dokumenty softwarové architektury, které jsou kompletním podkladem pro vývoj softwaru. Autorem např. systémové analýzy bude pouze ten, kdo ji zpracoval (analytik IT firmy), a nikoliv např. zaměstnanec zákazníka, který poskytoval relevantní informace.

Při činnosti v rámci systémové analýzy a designu vznikají i databáze vstupních dat, které jsou z pohledu funkcionality softwaru klíčovými. IT firma k těmto databázím vykonává práva jejich pořizovatele (viz kapitola 2, str. 56).

Co se týká tvorby projektového plánu (definujícího proces vývoje a implementace), pak se na něm mohou podílet zaměstnanci IT firmy společně se zaměstnanci zákazníka. Nicméně takový projektový plán není jedinečným literárním dílem ani není koncepčním materiálem pro vytvoření softwaru. Z pohledu IT firmy a zákazníka může být projektový plán považován za obchodní tajemství nebo důvěrnou informaci.

Ochrana softwaru

Autorský zákon (§ 65) stejně jako Směrnice 2009/24/ES stanoví, že počítačový program je chráněn jako dílo literární, a to bez ohledu na formu jeho vyjádření. Veškeré způsoby ochrany literárního díla se proto vztahují i na počítačové programy.

Stejně tak jednotlivé části softwaru, které postupně vznikají, budou spadat pod autorskoprávní ochranu. Právo autorské se vztahuje na software dokončený, jeho jednotlivé vývojové fáze a části (§ 2 odst. 3 AutZ). Software je tedy chráněn nejen jako celek, ale jsou chráněny i jeho části, pokud jde o dílčí celek sice neschopný samostatného fungování, ale ve spojení s ostatními celky tvořící funkční software. V případě sporu je na znalci z oboru kybernetiky, aby stanovil, zda daná část softwaru je již takovým dílčím celkem, nebo není.

Další chráněné prvky softwaru

Ochrany mohou požívat i samotné výstupy softwaru, např. data uspořádaná do podoby databáze (právo k databázím – viz kapitola 2, str. 56), jeho vzhled (autorské dílo) nebo název. Stejně tak lze poskytnout ochranu nekalosoutěžní úpravou obchodního zákoníku či ochranu prostřednictvím ochranných známek, např. při zvolení obdobného designu či

názvu programu konkurencí. Bezpochyby lze zdrojové kódy podřadit pod pojem a ochranu obchodního tajemství. Zdrojové kódy softwaru se snaží každá IT firma pečlivě chránit a brání se jejich zpřístupnění jiným osobám, včetně svých zákazníků.

Pouze výjimečně jsou tyto zdrojové kódy předány při dodávce softwaru. S tímto se lze setkat při vývoji unikátního „na míru“ konkrétního zákazníka vyvinutého softwaru (software na objednávku), který si nepřeje, aby takový software byl dále šířen IT firmou (např. ve prospěch konkurence). Druhým důvodem předávání zdrojových kódů je skutečnost, že zákazník bude schopen v případě neschopnosti servisu a upgradu ze strany původní IT firmy předat zdrojové kódy jiné IT firmě za účelem splnění takových povinností. Další možností uspokojení zájmů jak dodavatele softwaru, tak zákazníka je tzv. *escrow* – úschova zdrojových kódů (viz kapitola 9, str 193).

Za samostatnou kategorii pak lze považovat spornou ochranu vynálezů vytvořených softwarem – viz kapitola 2, str. 41.

Autorský zákon na druhé straně negativně vymezuje, co předmětem ochrany není. Myšlenky a principy, na nichž je založen jakýkoli prvek počítačového programu, včetně těch, které jsou podkladem jeho propojení s jiným programem, nejsou podle autorského zákona chráněny. Jinými slovy: zákonná ochrana nedopadá na „nápad nového softwaru“ či na principy jeho fungování. Dále ani grafické uživatelské rozhraní není formou vyjádření počítačového programu, a tudíž se na něj nemůže vztahovat autorskoprávní ochrana počítačových programů (viz rozsudek Evropského soudního dvora ve C-393/09 ze dne 22. 12. 2010).

Pokud by byly součástí softwaru např. fotografie, databáze, originální texty či jiné chráněné prvky, pak všechny tyto prvky podléhají autorskoprávní ochraně, a je proto nutné na ně myslet i při vymezení licence k softwaru. Autorskoprávní ochrana tak dopadá i na tyto součásti softwaru (např. u počítačových her jsou jejich součástí audiovizuální autorská díla).

Tip: Za vhodný způsob ochrany považujeme výslovné zakotvení práv k softwaru ve všech smlouvách, které se týkají softwaru, ať se jedná o smlouvy se zaměstnanci vytvářejícími software, smlouvy o distribuci softwaru nebo o smlouvy o jeho vývoji a implementaci.

Jak je to se zahraničním softwarem

Jak to je však v nejběžnějších situacích, kdy je licencován software vytvořený v zahraničí? V praxi se mohou objevit zpravidla tyto nejčastější varianty licencování zahraničního softwaru:

■ Zahraniční IT firma udělí licenci přímo českému zákazníkovi

V převážné většině případů je uvedeno v licenční smlouvě, že se licenční vztahy posuzují dle práva dodavatele softwaru, tedy právním řádem státu, z něhož software pochází.

■ Česká IT firma udělí českému zákazníkovi licenci jménem zahraniční IT firmy

Česká IT firma je pouhým implementátorem a správcem zahraničního softwaru (tzv. VAR – viz kapitola 6, str 134). Licenční smlouva je uzavřena přímo mezi zahraniční IT firmou a českým zákazníkem, kdy česká IT firma uzavírá tuto licenční smlouvu na základě plné moci. Zahraniční IT firma nese odpovědnost vůči českému zákazníkovi za to, že software je bez vad, včetně právních vad. Stejně tak se řídí licenční smlouva právním řádem státu zahraniční IT firmy.

■ Česká IT firma udělí českému zákazníkovi podlicenci

Česká IT firma má uzavřenou licenční smlouvu se zahraniční IT firmou a v rámci této licenční smlouvy je oprávněna udělovat podlicence českým zákazníkům. V takovém případě nese veškerou odpovědnost za zahraniční software česká IT firma. Může vzniknout komplikovaný vztah v důsledku toho, že licenční smlouva mezi českou IT firmou a zahraniční IT firmou se bude řídit zahraničním právem, kdežto podlicenční vztah mezi českou IT firmou a českým zákazníkem bude podřízen českému právu (není-li již v licenční smlouvě sjednána podmínka pro udělování podlicencí, že se řídí státem výrobce softwaru).

Obecně platí, že zahraniční software a jeho licence se řídí zásadně právem určeným v licenční smlouvě či podmínkách. Pokud by právo takto určeno nebylo, pak se smlouva bude řídit právem státu, kde byla licenční smlouva uzavřena, resp. právem státu zákazníka. Jedná se ovšem o složitější problematiku tzv. kolizních norem mezinárodního práva, k níž není prostor se v této publikaci vyjadřovat podrobně, a to vzhledem k výjimečnosti těchto situací.

Základním pravidlem v tomto směru je však uplatnění tzv. teritoriality autorského práva, podle něhož je pro vymáhání práv rozhodující soud, kde k porušení autorských práv došlo.

Práva k softwaru a jejich omezení

Evropské pojetí autorských práv k softwaru je odlišné od toho, které se uplatňuje zejména v USA. Odlišnost vychází z koncepce softwaru jakožto výsledku duševní činnosti fyzické osoby. Platí tedy, že autorem počítačového programu může být pouze fyzická osoba-programátor, a nikoliv právnícká osoba-IT firma (zaměstnavatel). Práva k softwaru tak nabývá autor a zaměstnavatel je pouze vykonává.

Tuto koncepci shledáváme jako naprosto nedostatečnou vzhledem k tomu, že drtivá většina programů vzniká jako výsledek podnikání IT firem. Ty investují nemalé prostředky do technického vybavení, iniciují vznik softwaru po stránce definice funkcionality a vedení programátorského týmu a financují celý vývoj. Jde o nedostatek české legislativy, která platí i přesto, že Směrnice 2009/24/ES v čl. 2 odst. 1 umožňuje, aby právní předpisy příslušného členského státu za nositele autorských práv označily právníckou osobu.

Kdo je autorem softwaru

Veškerá autorská práva k softwaru nabývá programátor nebo každý člen z týmu programátorů, ačkoliv jde o podnikatelský výsledek IT firmy, která celý vývoj iniciovala, vedla a financovala. Je samozřejmé, že zákon pak přenáší výkon těchto práv na IT firmu, ale přece jen může docházet v této souvislosti k problematickým situacím. Proto tato nepřilíš šťastná konstrukce je příčinnou vzniku celé řady možných sporů a komplikací při definování autorských práv (viz kapitola 4, str. 77).

Určit, kdo je autorem softwaru, může být někdy složité, zvláště, když se na tvorbě softwaru podílí více osob. Tak tomu je například v situaci, kdy se využívají ke generování zdrojových kódů různé CASE nástroje (Computer Aided Software Engineering). Jde o nástroje umožňující vývoj softwaru s využitím počítačové podpory. Generování provádí jiná osoba než vlastní programátor (designer softwaru) a rovněž i vkládání informací do CASE nástroje provádí jiná osoba (např. systémový analytik). V takovém případě by bylo nutné všechny tyto osoby označit za autory tzv. kolektivního díla – viz kapitola 4, str. 102. Na vývoji softwaru se nepřímou podílí i tester, který kód testuje a dává podklady k jeho opravám. Pokud nezasahuje nijak do zdrojového kódu (např. opravami), pak jej za autora softwaru označit nelze.

Autorská práva jsou zásadně nepřevoditelná (což ale nevylučuje postoupení výkonu těchto práv) a autorský zákon je dělí na osobnostní a majetková.

Osobnostní autorská práva k softwaru

Osobnostní práva jsou fixována na osobnost autora softwaru (programátora) a ten se jich nemůže vzdát a nemůže je ani převést na jinou osobu. Není však vyloučeno, aby sám autor udělil souhlas k zásahu do těchto práv (jako např. u open source softwaru).

Mezi osobnostní autorská práva k softwaru se řadí následující:

- **Právo na zveřejnění** – jde v podstatě o právo uvést software na trh formou licence.
- **Právo osobovat si autorství** – to znamená být označen jako autor softwaru a právo bránit se přísvojení si autorství jinou osobou.
- **Právo na nedotknutelnost** – neboli právo udělit souhlas se změnou softwaru (zásahu do zdrojového kódu) a právo požadovat, aby software nebyl užíván způsobem, který snižuje jeho hodnotu.

Osobnostní práva zanikají smrtí programátora, nicméně i poté si nikdo nesmí osobovat jeho autorství k softwaru. Jeho autorské dílo smí být užito jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu, a je-li to obvyklé, musí být uveden jeho autor. U softwaru to však obvyklé není. Ochrany se může po jeho smrti domáhat kterákoli z osob autorovi blízkých (§ 116 ObčZ).

Jak bude dále uvedeno, výkon osobnostních práv je omezen zákonem ve prospěch např. zaměstnavatele nebo objednatele.

Majetková autorská práva k softwaru

Jak už ze samotného pojmu vyplývá, jedná se o práva spojená s majetkovými dispozicemi se softwarem.

Stejně tak i tato práva jsou nepřevoditelná, což nevylučuje možnost převodu jejich výkonu se souhlasem programátora. Majetková práva trvají ještě 70 let po smrti programátora. Byl-li software vytvořen jako dílo spoluautorů, počítá se doba trvání majetkových práv od smrti spoluautora, který ostatní přežil. Tato doba je však z pohledu rychlosti vývoje informačních technologií bez významu.

Majetkových práv se autor-programátor nemůže vzdát a tato práva nelze exekučně postihnout. Exekutor ovšem může zahrnout do exekuce pohledávky z licencování počítačového programu.

Majetková práva jsou předmětem dědictví. Zanikne-li IT firma, která vykonává jménem programátora majetková práva, pak právo výkonu těchto práv přechází na právního nástupce. Pokud nemá právnícká osoba právního nástupce (např. po likvidaci) a není-li do této doby výkon práv převeden na jinou osobu, pak výkon autorských práv připadá zpět autorovi-programátorovi.

Základem majetkových práv je právo užít software, ať už samotným programátorem nebo jinou osobou. Zákon omezuje právo užít dílo programátorem, a to u softwaru vytvořenému buď v rámci pracovněprávního vztahu, nebo na objednávku třetí osoby.

Software mohou z několika základních právních titulů užívat tyto osoby:

- Vykonavatel majetkových práv (např. zaměstnavatel) pro svou potřebu.
- Nabyvatel na základě licenční smlouvy (tzv. smluvní užití softwaru).
- Nabyvatel na základě převodu výkonu majetkových práv se souhlasem programátora (tzv. smluvní užití softwaru).

Autorský zákon stanoví způsoby takového užití, a to v podobě:

- Práva na rozmnožování – vytváření kopie softwaru, ať už v hardwaru počítače nebo na datový nosič.
- Práva na rozšiřování rozmnoženiny – uvádění kopií softwaru na trh. Toto rozšiřování se může dít prostřednictvím datových nosičů nebo sítí Internet či jiným způsobem.
- Práva na pronájem rozmnoženiny – úplatné licencování.
- Práva na půjčování rozmnoženiny – bezúplatné licencování.
- Práva na sdělování softwaru veřejnosti – zpřístupněním softwaru na Internetu.

Není vyloučena možnost užít software i jiným způsobem (např. formou SaaS – Software as a Service, viz kapitola 11, str. 261).

Omezení autorských práv

Na úvod je potřeba říci, že software i databáze (zákonem definované uspořádání dat – viz kapitola 2, str. 55) jsou vyloučeny z tzv. volného užití. To znamená nemožnost pořizovat si pro osobní potřebu rozmnoženiny softwaru či databáze, tak jako je tomu u filmů, hudby apod.

Autorská práva (osobnostní i majetková) k softwaru jsou omezena ve dvou případech:

■ **Ve prospěch zaměstnavatele či objednatele**

Zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k softwaru, který autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či obdobného (např. služebního, funkčního) vztahu k zaměstnavateli. Vykonává-li zaměstnavatel majetková práva k softwaru, pak jsou omezena i osobnostní práva. Toto omezení znamená, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování, spojení s jiným softwarem jakož i k tomu, aby IT firma uváděla software na trh pod svým jménem.

Současně se má za to, že programátor udělil zaměstnavateli svolení k dokončení nehotového softwaru pro případ, že jeho právní vztah k zaměstnavateli skončí dříve, než software dokončí i pro případ, že budou existovat důvodné obavy, že zaměstnanec software nedokončí řádně nebo včas v souladu s potřebami zaměstnavatele.

Stejná omezení platí pro programátora, který vytvořil software pro objednatele na základě smlouvy o dílo.

Je-li software výsledkem činnosti dvou týmů zaměstnanců dvou IT firem, pak by se oba subjekty měly předem písemně dohodnout, jak budou společně nebo zvlášť vykonávat majetková práva k softwaru. Bez této dohody by tak bylo nutné rozklíčovat podíly spoluautorů (týmů), avšak pouze za účelem určení podílu na výnosech z licencí. Jinak rozhodování o softwaru by podléhalo souhlasu obou subjektů (vykonavatelů autorských práv svých zaměstnanců).

■ **Ve prospěch školy, školního či vzdělávacího zařízení**

Autorský zákon upravuje zvláštní režim práv k softwaru, který je vytvořen studenty ke splnění školních nebo studijních povinností. K vytvořenému softwaru je povinen student uzavřít se školou (školním či vzdělávacím zařízením) licenční smlouvu. Jejím předmětem je výhradní licence omezená co do účelu užívání školou a co do dalšího licencování studentem. Odpírá-li student uzavřít licenční smlouvu bez závažného důvodu, může se škola domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu.

Škola je oprávněna licenci využít pouze pro vlastní potřeby a nemůže komerčně software zužitkovat dalším licencováním či udílením podlicencí. Stejně tak i výhradnost je omezena ve prospěch studenta, který může licencovat software za předpokladu, že toto není v rozporu s oprávněnými zájmy školy. Rozpor s oprávněnými zájmy školy

by byl spíše výjimečný, a to vzhledem k tomu, že student má povinnost přispět škole z výtěžků dosažených užitím softwaru či z poskytnutí licence na úhradu nákladů, které škola na vytvoření softwaru vynaložila.

■ **Omezení rozsahu práv autora k počítačovému programu dle § 66 autorského zákona**

Autorský zákon stanoví celou řadu omezení rozsahu práv nejen autora, ale i vykonavatele majetkových práv, tj. IT firmy, která software licencuje. Následující oprávnění neznamenají zásah do autorských práv programátora či IT firmy, pokud oprávněný uživatel rozmnoženiny počítačového programu (nabyvatel licence) takto postupuje za účelem zajištění³:

□ **Běžného provozu softwaru**

Oprávněný uživatel může počítačový program rozmnožovat, překládat, zpracovávat, upravovat či jinak měnit, je-li to nezbytné pro uvedení softwaru do provozu, jeho provoz nebo opravu jeho chyb. Pokud je to nezbytné pro samotné užívání softwaru v budoucnu (např. po změně hardwaru), pak je oprávněn nabyvatel licence či jiný uživatel pořídit záložní rozmnoženinu softwaru.

□ **Dosažení interoperability s dalším softwarem**

Za tímto účelem lze rozmnožovat kód nebo překládat jeho formu při rozmnožování softwaru nebo při jeho překladu či jiném zpracování, úpravě či jiné změně, jestliže informace potřebné k dosažení interoperability nejsou snadno a rychle dostupné. Toto oprávnění se vztahuje pouze na tu část softwaru, která je určena k zajištění interoperability. Tomuto nelze bránit ani prostředky DRM ochrany.

Zákon zakazuje, aby byly informace získané v rámci těchto omezení využity k vývoji, zhotovení nebo k obchodnímu využití podobného softwaru nebo k jinému jednání ohrožujícímu nebo porušujícímu autorská práva IT firmy.

Všechna tato omezení jsou přípustná pouze tehdy, pokud takové užití softwaru není v rozporu s běžným způsobem užití a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy IT firmy. Toto lze samozřejmě vykládat ve prospěch IT firmy a tato omezení smluvně vyloučit. Vyloučit uvedená omezení lze pouze s odůvodněním zájmů IT firmy nebo bez odůvodnění u omezení za účelem běžného provozu.

Autorský zákon na druhou stranu nepřipouští omezení autorského práva, jestliže se jedná o nabyvatele softwaru, který jej nabyl pouze za účelem dalšího převodu (licencování, resp. udělení podlicence) v pozici distributora softwaru.

3 *Telec I., Tůma P.*: Autorský zákon. Komentář, 1. vydání, Praha: C.H.Beck 2007, str. 629 a násl.

Patentovatelnost softwaru

Co se týká patentovatelnosti softwaru, pak je potřeba stručně uvést některá fakta. Zásadně platí, že kdokoliv smí vytvořit software shodné funkcionality, jako je jakýkoliv jiný software. Nesmí se to však dít způsobem, který bude protiprávní. Protiprávnost by nastala např. v situaci, kdy bude vytvořen nikoliv tvůrčí činností software na základě zdrojového kódu cizího softwaru. Stejně tak i např. vizuální podoba či název softwarového produktu může být porušením zákazu nekalé soutěže, jestliže by záměrem bylo volání nebezpečí záměny či parazitování na pověsti cizího softwaru.

Softwarová patentovatelnost, která by znamenala přímou ochranu softwaru patenty, zakotvená v návrhu Směrnice o patentovatelnosti počítačem implementovaných vynálezů, byla v minulosti ze strany EU odmítnuta.

Určitou ochranu poskytuje čl. 52 Evropské patentové úmluvy, který již byl základem pro ochranu (ovšem spornou) některých vynálezů realizovaných počítačovým programem. Dané ustanovení říká: „*Evropské patenty se udělují na vynálezy, které jsou nové, zahrnují vynálezickou činnost a jsou průmyslově využitelné.*“ Shodné ustanovení obsahuje i český zákon o vynálezech a zlepšovacích návrzích (zák. č. 527/1990 Sb.). Nicméně tento zákon výslovně počítačové programy za vynálezy nepovažuje (§ 3 odst. 2).

Rozhodovací praxe Evropského patentového úřadu⁴ umožnila patentovou ochranu softwaru, pokud má potenciální technický efekt. Ovšem předvídatelnost i právní vymahatelnost takové ochrany je velmi problematická.

Licence a licenční smlouva

Software je samozřejmě jakožto jiná majetková hodnota schopen být předmětem právních dispozic. Tou základní dispozicí je možnost udělení licence, tedy práva užívání softwaru. Podlicence je právo odvozené od licence a dovoluje software užívat dalším osobám v řadě. Další dispozice nejsou tak frekventované jako právě licence a podlicence.

Pojem licence

Základem pro užívání softwaru jinou osobou bude zejména udělení licence dle autorského zákona (§ 46 a násl.).

Licence je obsažena buď v samostatné licenční smlouvě, nebo je součástí tzv. *licenčních podmínek*, které jsou zakomponovány do smlouvy o zhotovení a implementaci softwaru (či jinak pojmenované smlouvy). Tyto licenční podmínky jsou pak přílohou či přímo součás-

⁴ Např. případ VICOM týkající se zlepšení digitálního obrazu.

tí textu smlouvy. Velmi často je licence obsažena v dokumentu *EULA* (End User License Agreement) neboli v licenční smlouvě konečného zákazníka.

Právní význam a obsah licence spočívá v tom, že oprávněná osoba (zejm. autor softwaru-programátor či IT firma jakožto zaměstnavatel programátora) uděluje oprávnění užít software. Jde tedy o realizaci autorského majetkového práva.

V pozici koncového zákazníka/nabyvatele uživatelských práv k softwaru může být podnikatel nebo nepodnikatel, stát, obec nebo kraj. Pro vztah mezi podnikateli či se státem, obcí nebo krajem bude vedle autorského zákona rozhodující obchodní zákoník umožňující větší míru smluvní volnosti. Ve vztahu k nepodnikateli se uplatní občanský zákoník včetně ustanovení na ochranu spotřebitele.

Výhradní a nevýhradní licence

Autorský zákon rozeznává z pohledu výlučnosti užití dva základní typy licencí:

■ Licence výhradní

Při udělení výhradní licence nesmí poskytovatel licence (autor, popř. IT firma) software licencovat jiné osobě a ani sama užívat. Toto omezení platí pouze pro právo užít způsobem, který byl sjednán v rámci licenční smlouvy. Při absenci podrobnější úpravy způsobu užití platí, že se omezení poskytovatele licence vztahuje na všechna užití a v takovém rozsahu, jak to je nutné k dosažení účelu licenční smlouvy.

Výhradní licence jsou sjednávány většinou tam, kde je software vyvíjen na míru konkrétního zákazníka, který nechce umožnit, aby stejný software užívaly osoby v konkurenčním postavení. Výhradní licenci lze sjednat pouze písemnou smlouvou. Písemnost formy je zachována i při uzavření licenční smlouvy prostřednictvím emailu, faxu nebo prostřednictvím internetového rozhraní, pakliže z textu je zřejmé, že je udělena výhradní licence. Pokud by taková licence písemnou formu neměla, pak by byla neplatná. I přes neplatnost výhradní licence by bylo možné nahlížet na situaci tak, že byla udělena nevýhradní licence v rozsahu nutném k dosažení účelu ústní licenční smlouvy.

■ Licence nevýhradní

Udělení nevýhradní licence jejího poskytovatele neomezuje v dalších dispozicích se softwarem, takže jej může užívat pro své účely a zároveň dál udělovat licence k němu třetím osobám. Nevýhradní licence nevyžaduje písemnou formu. Typická je nevýhradní licence při šíření zejména tzv. krabicového softwaru.

V praxi může nastat střet výhradnosti a nevýhradnosti licencí a několik následujících situací, jak ukazuje obrázek 2.1.

OBRÁZEK 2.1. Časová osa následného uzavření výhradní licence

Při pozdějším udělení výhradní licence bude dřívější nevýhradní licence zachována v platnosti, nebude-li mezi IT firmou a nabyvatelem nevýhradní licence sjednáno jinak. Nabyvatel výhradní licence by tak musel strpět užívání softwaru předchozím nabyvatelem nevýhradní licence.

OBRÁZEK 2.2. Časová osa předchozího uzavření výhradní licence

Licenční smlouva, kterou by IT firma poskytla následně nevýhradní licenci, nebo dokonce opětovně výhradní, by byla neplatná. Neplatnost by nenastala, jestliže by dřívější nabyvatel výhradní licence k uzavření takové smlouvy udělil písemný souhlas.

Omezení rozsahu licence

Za zvláštní případ lze považovat **tzv. omezení rozsahu licence**. Takové omezení může spočívat v několika aspektech:

■ Omezení územního rozsahu licence

Jde o výhradní licenci např. pouze pro Českou republiku, kdy poskytovatel bude oprávněn software dále licencovat mimo území České republiky.

■ Omezení časového rozsahu licence

Jde o výhradní licenci na dobu určitou (např. jednoho roku), kdy po uplynutí této doby může poskytovatel software licencovat dalším osobám.

■ Omezení výhradnosti licence

Jde o licenci, jejíž poskytovatel bude smluvně oprávněn užívat software pro vlastní účely, ale nebude oprávněn udílet licence jiným osobám, případně bude omezen v udílení licence osobám v konkurenčním postavení k nabyvateli licence.

Uvedenými způsoby lze omezit i nevýhradní licenci. Vedle těchto omezení přichází v úvahu také množstevní omezení licence (poskytovatel bude omezen počtem licencí, které může udělit dalším osobám).

Kategorie softwaru dle obsahu licence

Dle obsahu licence praxe pojmenovává i samotný software:

■ Free software a Open source a Public domain

Volně užitelný a šířitelný software s možností jej jakkoliv užívat, kopírovat, distribuovat, pozměňovat a upgradovat. Free software a Open Source software je šířen pod licencí GNU/GPL (General Public License, všeobecná veřejná licence) s právem jakéhokoliv zásahu do zdrojového kódu.⁵

V této souvislosti se objevuje i tzv. BSD licence opravňující jakkoliv volně šířit software pod podmínkou uvedení autora softwaru a vzdání se odpovědnosti za škodu.. Public domain znamená software bez autorskoprávní ochrany (tzv. *volný software*), což dle našeho autorského zákona je možné až po uplynutí autorskoprávní ochrany. Nicméně pro tyto kategorie softwaru platí, kde není žalobce, tam není soudce, a nikdo autorovi nezabrání bezúplatně šířit software s možností jeho modifikace a zásahu do osobnostních práv.

Upozornění: Při používání těchto typů softwarů doporučujeme číst licenční podmínky, neboť výjimečně může např. platit zákaz užívání ke komerčním účelům.

■ Freeware

Freeware je představován softwarem šířeným sice bez zdrojového kódu a bez možnosti zásahu do softwaru a jeho úprav, ale zásadně zdarma.

■ Copyleft

Jde o modifikovaný software, jehož všechny kopie a úpravy musí být šířeny jako původní software. Copyleft je základem free softwaru. Copyleft tak znamená, že modifikovaný původní free software nemůže být šířen následně jako proprietární software za úplatu.

5 K tomuto tématu blíže Štědroň, B.: Ochrana a licencování počítačového programu, Wolters Kluwer 2010, str. 81 a násl.

■ Shareware

Licence Shareware umožňuje užití softwaru na zkoušku a po určité době je nutné uhradit poplatek nebo se zaregistrovat u dodavatele softwaru. Shareware lze za těchto podmínek i dále šířit.

■ Demoverze

Demoverze je představována komerčním softwarem, jehož užívání je určitým způsobem omezeno (funkcionalita – tzv. *trial*, počet spuštění, doba spuštění atd.). Pokud tedy by uživatel chtěl následně užívat plnohodnotný software, bude nucen uhradit licenční poplatek.

■ Adware

Licence Adware je založena na bezúplatném získání softwaru a licence k němu s tím, že uživatel souhlasí se zobrazováním reklamy v rámci tohoto softwaru. Poskytovatel licence tak těží z prodeje reklamního prostoru, a nikoliv z licenčních poplatků.

■ OEM software

Licence OEM znamená, že software je předinstalován v počítači a může být užíván pouze s tímto hardwarem. Software nelze tedy instalovat na jiný počítač.

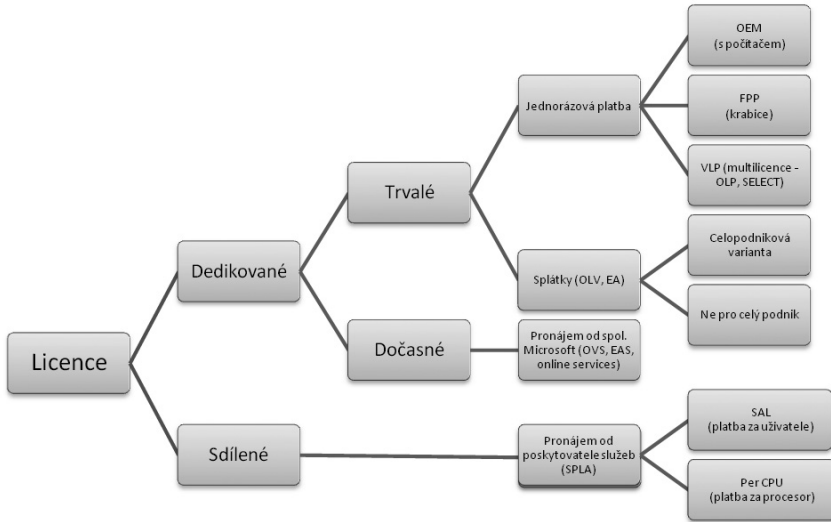
Můžeme se setkat i s dalšími druhy licencí, které jsou dány z pohledu množstevního. Jedná se o multilicence umožňující užívání více uživateli nebo tzv. aflační licence, poskytující právo užití softwaru majetkově propojenými osobami (např. dceřiné společnosti, v nichž má nabyvatel větší než 50% obchodní podíl).

V souvislosti s rozšiřujícím se Cloud Computingem nabývají na významu tzv. transakční licence⁶, které dovolují nabyvateli používat software bez geografických omezení, bez limitování počtu uživatelů, počtu kopií či zařízení přistupujících k softwaru. V souvislosti s modelem úplaty u Cloud Computingu je transakční licence vázána na počet transakcí realizovaných uživatelem. Některé IT firmy užívají vlastní označení licencí, jako je např. Service Provider License Agreement (SPLA), které jsou určeny poskytovatelům outsourcingu.

Některé softwarové společnosti mají vlastní typy licencí, např. Microsoft nabízí několik typů multilicencí⁷:

6 Článek Gamboa, J., Lindsay, M.: Softwarové licence pro cloud computing, publikovaný dne 8.7.2009 na <http://computerworld.cz/software/softwarove-licence-pro-cloud-computing-4338>

7 Přehled licencí publikovaný Vodrážkovou, D. dne 2.1.2006 na <http://www.daquas.cz/Articles/246-typy-multilicencnich-smluv-microsoft.aspx>

OBRÁZEK 2.3. Přehled multilicencí Microsoftu

V praxi se lze setkat ještě s celou řadou dalších variant, jako je např. *nagware* (užívání softwaru je omezeno neustálými výzvami k registraci uživatele) atd., a budoucí vývoj určitě nabídne celou řadu dalších způsobů licencování softwaru.

Základní obsahové náležitosti licenční smlouvy

Licenční smlouva nebo licenční podmínky musí (pod sankcí neplatnosti) ze zákona obsahovat tyto základní obsahové náležitosti:

■ Specifikaci softwaru

Software musí být specifikován tak, aby nebylo pochyb, co je předmětem licence, např. názvem a vývojovou verzí softwaru. Není nutné popisovat detailně jeho funkcionalitu.

■ Právo a způsob užití softwaru

Z licence (resp. jednání jejího nabyvatele) musí vyplývat právo nabyvatele užívat software. Pokud není sjednán způsob užití, pak se má za to, že licence byla poskytnuta k takovým způsobům užití a v takovém rozsahu, jak to je nutné k dosažení účelu smlouvy. V případě sporu ohledně účelu smlouvy bude muset být ze strany soudu zkoumána vůle stran při uzavření licenční smlouvy. Proto je vždy vhodné tento účel vyjádřit přímo v licenční smlouvě.

Příklad ujednání o účelu licenční smlouvy

Licence je udělena za účelem užívání ERP softwaru pro vlastní potřeby nabyvatele v oblasti logistiky, nákupu a prodeje, a bez možnosti jeho využívání třetími osobami či jeho šíření.

Jestliže poskytovatel licence udělil licenci pro způsob užití formou rozmnožování softwaru, pak tento způsob zahrnuje i licenci k rozšiřování takto zhotovených rozmnoženin softwaru.

■ Rozsah licence

V tomto směru hovoříme o množstevním, časovém a územním rozsahu licence.

Množstevní rozsah licence by měl být sjednán vždy s přihlédnutím k tomu, zda bude nabyvatel schopen v tomto rozsahu licenci využít. V opačném případě by měl poskytovatel licence možnost odstoupit od části smlouvy pro nevyužívání licence ve sjednaném rozsahu. Množstevní rozsah je dán počtem licencí, resp. serverovou licenci s možností přístupu maximálního počtu uživatelů. Není-li sjednáno množství licencí, ze zákona je neurčitě stanoveno množství obvyklé s ohledem na typ softwaru a způsob jeho užití.

Časový rozsah je stanoven dobou užívání licence, resp. tento rozsah může být sjednán jako neomezený. Jinak ze zákona platí omezení na dobu obvyklou u daného typu softwaru a jeho způsobu užití, nikoli však na dobu delší než jeden rok od poskytnutí licence. Smluvní strany, které opomenou dobu trvání licence ve smlouvě uvést, se musí po roce smířit s tím, že nabyvatel licence není dále oprávněn software užívat. Další užívání softwaru by bylo nutné posoudit jako nelegální užití (kapitola 3, str 59).

Časový rozsah licence nemusí být nutně spojen s dobou trvání licenční smlouvy. Licence může skončit dříve než licenční smlouva (viz kapitola 2, str. 51).

Územní rozsah je možné rovněž sjednat jako neomezený, případně omezit jej např. na území EU. Pokud není sjednán územní rozsah, má se za to, že je jím území České republiky.

■ Odměna za licenci, resp. její bezúplatnost

Odměna za licenci (není-li dohodnuta bezúplatnost licence) může být koncipována jako jednorázová (zahrnující celý rozsah licence) nebo ve formě licenčních poplatků a na ně navazujících platebních podmínek. Tyto jsou pak konstruovány následovně:

□ Licenční poplatky za upgrade

Ty se sjednávají pro případ jakéhokoliv upgradu softwaru (většinou jsou však zahrnuty v ročních poplatcích).

□ Poplatek za právo podlicence

Ten lze sjednat jako jednorázový nebo výnosový dle počtu podlicencí v případě souhlasu s právem vícenásobné podlicence.

□ Opakující se licenční poplatky

PLC/ALC cenová struktura, kdy je nejprve hrazen tzv. primární licenční poplatek („PLC – Primary License Charge“) a následně roční licenční poplatek („ALC – Annual Licence Charge“).

YLC/QLC cenová struktura, kdy jsou hrazeny pouze poplatky za určité období užívání softwaru, např. roční licenční poplatek („YLC – Yearly Licence Charge“) nebo čtvrtletní licenční poplatek („QLC – Quarterly Licence Charge“).

□ Odměna z výnosu, výnosové licenční poplatky

Odměna z výnosů za využití licence je nejčastěji sjednána jako procentuální podíl na tržbách za licencování softwaru a nabyvatel je povinen část výnosů odvádět výrobci softwaru. Odměny z výnosů či výnosové licenční poplatky se používají ve vztahu k distributorům softwaru (viz kapitola 6, str. 139), kteří mají právo udílet podlicenci nebo udílet licence konečným zákazníkům při právu rozmnožovat software. U výnosových licenčních poplatků je nabyvatel licence povinen umožnit poskytovateli licence kontrolu příslušné účetní nebo jiné dokumentace ke zjištění skutečné výše odměny.

Poskytne-li nabyvatel takto výrobci softwaru (poskytovateli licence) informace označené nabyvatelem jako důvěrné, pak je povinen poskytovatel licence zachovávat mlčenlivost ve vztahu k těmto informacím. Informace o výnosech je povinen nabyvatel poskytovat pravidelně ve sjednaných obdobích, avšak dle zákona nejméně jednou ročně.

Upozornění: K odměně je nutné ještě doplnit informace o tzv. *přiměřené dodatečné odměně poskytovatele licence* (§ 49 odst. 6 AutZ). Není-li cena licence sjednána jako výnosová a nabyvatel licence z jejího využití bude mít takový zisk, který bude v nepoměru s cenou licence, pak má poskytovatel licence právo na přiměřenou dodatečnou odměnu. Její výši by v případě sporu musel stanovit soud na základě znaleckého posudku. Právo na dodatečnou přiměřenou odměnu lze ovšem smluvně vyloučit.

Ostatní obsahové náležitosti licenční smlouvy

Další obsahové náležitosti jsou na volbě smluvních stran a mezi ně obvykle patří:

- Ustanovení o výhradnosti či nevýhradnosti, resp. omezení výhradnosti licence.
- Ustanovení o vztahení licenčních podmínek i na veškerý upgrade softwaru.
- Ustanovení o zániku licence pro neplacení licenčních poplatků a možnosti blokace softwaru vzdáleným přístupem, resp. automatické blokování při nezadání nového licenčního klíče (vč. poplatku za odblokaci). K tomu doplňujeme, že toto právo blokovat užití softwaru musí být výslovně sjednáno, jinak nelze automaticky při nezaplacení licenčních poplatků takto omezovat nabyvatele licence. K blokaci je naopak oprávněn poskytovatel licence v případě, kdy došlo k odstoupení od smlouvy nebo jinému jejímu zániku (např. sjednanou rozvazovací podmínkou v podobě uplynutí 30 dnů prodlení). Zánikem licenční smlouvy totiž zaniká i právo užívat software.